

Ölçme ve Değerlendirmenin Niteliğine İlişkin Özerenci Algı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ölçme ve Değerlendirmenin Niteliğine İlişkin Özerenci Algı Ölçeği.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28052>

Özet

Ölçme ve Değerlendirmenin Niteliğine İlişkin Öğrenci Algısı Ölçeği, **yükseköğretim** kurumlarında özellikle COVID-19 pandemisi döneminde yaygınlaşan Uzaktan Eğitim sürecinde uygulanan ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin niteliğine dair öğrencilerin algılarının ölçmek amacıyla geliştirilmiş tek boyutlu bir araçtır. Ölçek, öğrencilerin uzaktan sınav ve değerlendirme süreçlerinin netliği, adil olması ve uygulanabilirliği hakkındaki görüşlerini sistematik olarak toplamaya hedeflemektedir. Araştırma, uzaktan eğitimde Ölçme ve Değerlendirme kalitesinin belirlenmesinde önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Algısı, Ölçme ve Değerlendirme Niteliği, Uzaktan Eğitim, Yükseköğretim, COVID-19, Likert Ölçeği, Geliştirme

Yazarlar

Selma ŞENEL, Halil ŞENEL

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yükseköğretimde uzaktan eğitim ortamında gerçekleştirilen ölçme ve değerlendirme uygulamalarının (sınavlar, ödevler, projeler vb.) öğrenciler tarafından algılanan kalitesini belirlemek ve bu algıyı geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu araç, eğitimcilerin ve kurumların uzaktan değerlendirme stratejilerini öğrenci perspektifinden iyileştirmelerine olanak tanımak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle pandemi gibi zorlu koşullarda dahi eğitim kalitesinin sürdürülüp sürdürülemediği hakkında veri sağlamaya amaçlanmıştır.

Yapı (Construct)

Ölçek, öğrencilerin ölçme ve değerlendirme süreçlerine dair algılarının ölçen tek bir temel psikolojik yapıya odaklanmaktadır. Bu yapı, **Ölçme ve Değerlendirmenin Niteliğine İlişkin Öğrenci Algısı** olarak tanımlanmıştır. Bu nitelik algısı, öğrencilerin yönergelerin açıklığı, değerlendirme kriterlerinin şeffaflığı, kullanılan yöntemlerin adilliği ve geri bildirim yapıcılığı olup olmadığı gibi konulara verdikleri tepkileri kapsamaktadır. Ölçek, 11 madde ile bu tek boyutu temsil etmektedir.

Geçerlik (Validity)

Ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla hem uzman görüşlerine başvurulmuş hem de istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir.

Kapsam ve İçerik Geçerliliği: Eğitimde ölçme ve değerlendirme alanından üç uzman ile uzaktan eğitim alanında çalışmalar yapan iki uzmanın görüşleri alınmıştır; bu uzmanların önerileri doğrultusunda ölçek formunda gerekli iyeltirmeler yapılmıştır.

Ön Deneme Uygulaması: Ölçeğin anlaşılabilirliğini test etmek amacıyla 7 lisans öğrencisi ile ön deneme uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Güvenirlik (Reliability)

Ölçeğin güvenilirlik çalışmaları, iç tutarlılık katsayısı hesaplanarak yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığı son derece yüksek bulunmuştur.

İç Tutarlılık: Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı **0.93** olarak hesaplanmıştır. Bu değer, ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi (Factor Analysis)

Ölçeğin yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır.

Teknik: Faktör çökarma tekniği olarak **Temel Eksen Faktörleştirme** (Principal Axis Factoring) kullanılmıştır.

Boyutluluk: Yapılan analizler sonucunda ölçeğin **tek boyutlu** bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir.

Açıklanan Varyans: Ölçeğin tek boyutta açıkladığı toplam varyans oranı **% 55.43** olarak bulunmuştur.

Özdeğer (Eigenvalue): Tek boyutlu yapının özdeğeri **6.529** olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlar, ölçeğin ölçtüğü yapıyı güçlü bir şekilde temsil ettiğini ve faktör yüklerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Ölçek (Instrument)

Test Çeşidi: Geliştirme (Özgün Ölçek)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yükseköğretim Lisans Öğrencileri

Yaş Grubu: Üniversite öğrencisi yaş grubu (Genellikle 18-25)

Popülasyon Detayları: Yükseköğretimde uzaktan eğitim sürecine katılan lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Ölçek, 11 maddeden oluşmaktadır ve yanıtlar 5'li Likert Ölçeği formatında toplanmaktadır.

Derecelendirme Sistemi: 5'li Likert Ölçeği

Seçenekler: Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Kısmen Katılıyorum, Katılıyorum, Kesinlikle Katılıyorum.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan Değerlendirme, Yükseköğretim, Açıklayıcı Faktör Analizi, Cronbach Alpha, Öğrenci Memnuniyeti, Pedagojik Ölçme

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Selma ŞENEL

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değil.

İletişim E-posta Adresi: selmahocuk@gmail.com

Yayın Adresi: Çalışmanın yayımlandığı makalenin ilgili kurumu.

İzinler & Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2021 (Makalenin yayın yılı).

Kullanım İzinleri ve Ücret: Ölçeğin kullanım izinleri ve telif hakları ilgili yazarlara aittir. Akademik çalışmalarda kullanım için sorumlu yazar (Selma ŞENEL) ile iletişime geçilmesi önerilir. Ölçeğin ticari kullanım veya modifikasyonu için yazarların açık izni gereklidir.

Kaynaklar (References)

Ölçeğin geliştirilme süreci ve psikometrik özellikleri aşağıdaki bilimsel yayında detaylı olarak sunulmuştur:

Şenel, S., & Şenel, H. (2021). Remote Assessment in Higher Education during COVID-19 Pandemic. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 8(2), 181-199. DOI: <https://doi.org/10.21449/ijate.820140>

Makalenin yayımlandığı dergi sayfasına buradan erişilebilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyaları aşağıdaki bağlantılardan indirilebilir:

[olcme-ve-degerlendirmenin-niteligine-iliskin-ogrenci-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

[olcme-ve-degerlendirmenin-niteligine-iliskin-ogrenci-algisi-olcegi-toad.pdf](#)

Ölçme ve Değerlendirmenin Niteliğine İlişkin Öğrenci Algısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek toplam 11 madde içermektedir. Aşağıda örnek bir madde sunulmuştur.

Örnek madde:

Ölçme/ödevlendirme sürecindeki yönerge ve açıklamalar anlaşılır ve açık mı?

ARABPSYCHOLOGY.COM